

PÁ~ES HORY, PÁ~ES DOLY â€“ BULHARSKO A Å~ECKO - X.

PondÅ~lÅ-, 21 leden 2008

Jedeme dál, takovou krkolomnou stezkou, silnice je vymletá a samá díra. BuÅ• jedeme krokem anebo naskakujeme aÅ¾ do stropu. Kolem nás jsou samé hory a skály, obÅ•as se pod nimi klikatí nÅ~jaká Å™mÅ~ka. Kodrcáme se kus cesty, kdyÅ¾ najednou se pÅ™ed námi objeví závora a - finito.

Z domku u závory, který mi pÅ™ipomíná nyní uÅ¾ opuÅ™ené strážní domy v umavském hraničním pásmu vychází uniformovaný chlápek. NaÅ™stí nedrÅ¾í v ruce kalaÅ™nikova. Kupodivu umí anglicky a dozvídáme se od nÅ~j, Å¾e je zde ochranné vodní pásmo a jet tudy rozhodně nemÅ¾eme. V naÅ™í blízkosti se nachází veliké jezero Belmeken, které leÅ¾í na rozhraní dvou povodí, a to bude asi ten dÅ™vod. Jsme zdecimovaní. Místo toho, abychom si kus cesty uÅ™etili, budeme se vracet zpÅ™t po té hroznÉ silnici a pÅ™ece jen dÅ™lat okruh po státovce. Ale nedá se nic dÅ™lat, aspoÅ~ víme, Å¾e cestám v mapách moc dÅ™vat nemÅ¾eme. Jenom nechápeme, proÅ• nÅ~kde dole na zaÅ• silnici neumístili dopravní znaÅ•ku zakazující vjezd (Å•i prÅ~jezd), a my tak museli najet spoustu zbytečných kilometrů. Tak se vracíme, projíždíme znovu Borovec, kterému jsme se chtÅ~li vyhnout, a pÅ™es Samokov sjíždíme na hlavní tah. Jen co máme hory za zády, mÅ~ní se poÅ•así jak mávnutím kouzelného proutku. Mraky jsou pryÅ•, rapidně se oteplí a sluníÅ•ko svítí, jak kdyby mu platili. Je to k vzteku. NaveÅ•er pÅ™ijíždíme do Banská. MÅ~sto se nachází v RazloÅ™ské dolině ve výšce 900 m n.m. pÅ™ímou na severním úpatí Pirinu, ze severu obklopené pohořím Rila a z východu pohořím Rodna. Vlastní osada vznikla v 9. - 10.století, ke značnému rozmachu obce došlo od 18.století v návaznosti na rozvoj obchodu s egejskými zeměmi, s Indií, Arábií, Francií, Anglií a Rakouskem. V 19. století bylo Banská poměrně bohatým městem, místní obchodníci i Å™emeslníci si stavěli krásné domy, obehnané vysokými zdmi, z nichÅ¾ se mnohé dochovaly až dodnes. DneÅ™ní Banská s 10 000 obyvateli je jednak díky své poloze významným lyžařským a turistickým střediskem, jednak patří s mnohými architektonickými kulturními památkami mezi městské památkové rezervace. Je znát, Å¾e zde turistický ruch opravdu Å•ile kvete, Å•emuÅ¾ odpovídá celkové uspořádaní. Periferie vypadá sice stejně jako vÅ•echna bulharská města, Å•i-li hnusně, ale jinak má Banská arm podhorského městaÅ•ka s mnoha hotely, hotýlky a penziony. Krom toho zde probíhá Å•ilá výstavba nových komplexů, naÅ™stí citlivě architektonicky Å™eměných. Nové budovy skvěle zapadají do koloritu okolních domů a nedalekých hor. Projíždíme rázným výběrem hotýlek, který by se nám líbil a pÅ™itím nás finančně nezruinoval. Nakonec zastavujeme u tÅ™ívěvÅ™diÅ•kového hotelu Lazur a Axl se jde ptát na cenu. Recepční bohuÅ¾el neumí anglicky, a tak nastupuje Terka s nÅ~mÅ~inou. Bereme zde dva jednolÅ•kové pokoje po 25 Leva a jeden dvojlÅ•kový za 35 Leva. Za takÅ™ka symbolickou cenu dostáváme velké pokoje s poměrně komfortním, úplně novým vybavením včetně televize a lednice. Z balkónku pak máme výhled pÅ™ímou na Jsmo maximálně spokojení a hned si dáváme horkou sprchu. Využíváme dostatečných prostor pokojů a rozkládáme zde k dosud nepronášené provlhlé svrchníky a stany. Po regeneraci naÅ™ich zevnějšek scházíme do recepce a Axl se uÅ¾ anglicky ptá relativně mladého majitele hotelu Majka na pÅ™edpověď poÅ•así. Dozvídáme se, Å¾e po následující dva dny má být slunečno a beze srážek. Podle toho také hned plánujeme, Å¾e zítra zÅ™staneme v Banská, které si dÅ™kladně prohlédneme, a následující den vyrazíme do hor, pÅ™mi Å•emÅ¾ zdoláme nejvyšší vrchol Vichren. Ptáme se jeÅ™t na možnost poveÅ•et v hotelové restauraci, ale protože uÅ¾ je po deváté hodiny kuchyně zavřená. Majk nás posílá pÅ™es ulici naproti, kde se nachází "mechana", Å•i-li stylová bulharská restaurace s tradičními místními pokrmy. Poslechneme jeho rady, protože do centra města uÅ¾ se nám teÅ• nechce trmácet a dÅ™láme víc než dobřme. Mechana je zařizena opravdu stylově. Zdi jsou kamenné, stropy z dřevěných trámů, tak vÅ•echen nábytek dřevěný. Na stolech jsou červené pÅ™izové ubrusy s bulharskými motivy, lavice mají pÅ™ehozy v podobném ladění. Uprostřed vstupní místnosti je obrovská dřevěná ká• plná lahvového piva, které je chlazené vodou stékající dřevěným korytem odÅ•kud zvenku. RÅ™né tradiční doplňky umístěné na stěnách a policích doplňují celkovou atmosféru, která je vynikající. Okamžitě k nám pÅ™ibíhá mladá servírka, která je velmi ochotná. Ptá se nás, odkud jsme, a pak na nás vybalí vÅ•echna Å•eská slovíÅ•ka, co zná. SmÅ~jeme se, kdyÅ¾ my na oplátku slabikujeme bulharské ekvivalenty - a dobrý kontakt je navázán. Objednáváme si pití a servírka vymlouvá Petrovi kávu, Å¾e prý ji tady neváť dobrou. Nám s Terkou pak doporukuje značnou červeného vína a její tip je skvělý. Za 10 Leva pijeme skutečně výborné víno. Výběr jídla je podstatně složitější, protože jídelní lístek je více než bohatý. Nakonec si Terka dá vegetarián pizzu Margharita, její pÅ™itomnost na jídelníÅ•ku nás zaskočila, já kuřecí a piz, Petr s Axlem pak aÅ•estisogramový míchaný aÅ•on. Chlapi si chtÅ~jí pÅ™iobjednat jeÅ™t nÅ~jaký zeleninový salát, servírka s smÅ~je a Å™míká jim, Å¾e to vÅ•echno nesnádí. Dávají tedy na její slova a dÅ~lají dobřme, protože to, co jim vzápů vyřadí dech. Na velkém prkynku dlouhém minimálně pÅ™ metru leÅ¾í na dřevěných vidlicích obrovský aÅ•on piz skládající z vepřových a kuřecích kousků (respektive kusů), slaniny, klobásek a rÅ™norodé zeleniny. Pod aÅ•onem jsou pak na vinných listech rozložené brambory a hranolky. VÅ•echno jídlo je dobré, ale na naÅ™e zvyklosti málo slané. S tím jsme se následně setkali ve vÅ•ech dalších bulharských restauracích, Bulharsko oproti nám prostě málo solí. Mořná i to je jeden z důvodů, proÅ• netrpí tolik kardiovaskulárními chorobami jako my Å•eÅ•i. Ale po dosolení je jídlo opravdu chutné a musíme také ocenit, Å¾e hranolky nejsou mražené fabrikované, ale dÅ™lané skutečně podomácku. PÅ™ikusovaný Å•esnekový chléb pÅ™ipomínající velkou pita placku je jen zlatou teÅ•kou celého menu. Po večeři jsme plní k prasknutí, loučme se s milou servírkou a jdeme spát... Míša z Humplu, cestovatelka n. v. n.